

ΣΟΦΗ
ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ

Στεφάνι
από
ασπάλαθο

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Στεφάνι από ασπάλαθο**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Σόφη Θεοδωρίδου
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Άννα Μαράντη
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Κατερίνα Δημοπούλου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Βάσω Βύρρα

© Σόφη Θεοδωρίδου, 2015
© Φωτογραφιών εξωφύλλου: Nikaa/Trevillion Images,
CollaborationJS/Arcangel Images
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2015

Πρώτη έκδοση: Μάρτιος 2015, 20.000 αντίτυπα

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-0963-4
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-0964-1

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτίού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr • www.psychogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr • www.psychogios.gr

ΣΟΦΗ
ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ

Στεφάνι
από
ασπάλαθο

Στον Τάσο

*Κι η Πηνελόπη η φρόνιμη της απαντά κι έτσι είπε·
«Θεά κι αν είσαι κι άκουσες φωνή θεού αθανάτου,
αχ, έλα για τον δύστυχο Δυσσέα μίλησέ μου,
αν είναι ακόμη στη ζωή, το φως του ήλιου αν βλέπει
ή πέθανε και βρίσκεται στον άχαρο τον Άδη».
Και το ισκιερό το φάντασμα της απαντά κι έτσι είπε·
«Αν ζει ή αν πέθανε, ανοιχτά δε θα σου πω για κείνον.
Κακό είναι ανεμοσκόρπιστα τα λόγια μας να βγαίνουν».*

Ομήρου *Οδύσσεια*, Ραψωδία δ, 830-837,
μτφρ. Ζήσιμος Σίδερης

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Η αποπομπή

Είχε βρέξει πολύ εκείνο το βράδυ. Το 'βλεπε απ' το σουρούπο, καθώς τα μαύρα σύννεφα στοιβάζονταν μαγνητισμένα πάνω απ' την πόλη, ότι θα έριχνε νερό με το τουλούμι, κι ο φόβος πως η σκεπή δε θα άντεχε την έκανε να στριφογυρίζει ώρα στο παγωμένο στρώμα, μέχρι που τη νίκησε η κούραση. Άκουγε όμως ολονυχτίς μες στον ανήσυχο ύπνο της τη βροχή να κοπανάει με μανία παράθυρα και στέγη, ενώ πίσω απ' τα βαριά κλεισμένα βλέφαρά της τα ταραγμένα όνειρα, ανάκατα και μπερδεμένα, τη στοίχειωναν για άλλη μια φορά: το δανεικό νυφικό, τα στέφανα, το στυφό κατακόκκινο σαν αίμα κρασί που ανακατευόταν με τα πικρά της δάκρυα, όσο ο νεαρός γαμπρός πλάι της ατένιζε αμήχανος το πρόσωπο του ιερέα. Κι ύστερα έβλεπε ότι η αφέγγαρη νυχτιά τον ρουφούσε, λες και τον κατάπινε το έρεβος, και προσπαθούσε να φωνάξει, μα η κραυγή κολλούσε στα χείλη της.

Εύπνησε απ' τη φωνή της πεθεράς της. Την καλούσε με τον ιδιότυπο τρόπο της, κραυγάζοντας κάποιες ακατάληπτες για τους άλλους λέξεις. Στο κρύο δωμάτιο η νύχτα πάλευε αδύναμα με το ξέθωρο φέγγος της αυγής. Σηκώθηκε κουρασμένη απ' τον ανήσυχο ύπνο κι έψαξε με μηχανικές κινήσεις τις παντόφλες, αναριγώντας μέσα στο φανελένιο νυχτικό. Τις βρήκε επιτέλους κι έκανε δυο βήματα να πιάσει το φουστάνι απ' την καρέκλα, ανατριχιάζοντας στη σκέψη του γδυσίματος. Πήρε βαθιά ανάσα κι έβγαλε τρέμοντας το νυχτικό, απομένοντας με τον στηθόδεσμο και την κιλότα, μια κι είχε εγκαταλείψει τα κομπινεζόν,

απ' όταν έπαψαν πια να της κάνουν. Κοίταξε για άλλη μια φορά σχεδόν με έκπληξη τον τεράστιο όγκο πάνω της. Ακόμη δεν μπορούσε να συνηθίσει την παρουσία του, παρόλο που κόντευαν οι μέρες της. Το μωρό έδειχνε ήσυχο, σαν να συνέχιζε μακάρια τον δικό του ύπνο. Δεν είχε, όπως φαινόταν, τις ανησυχίες της μάνας του, ούτε τα δικά της μπερδεμένα συναισθήματα, καθώς στην ίδια ο φόβος, η απελπισία κι η ανασφάλεια δημιουργούσαν μια ιδιόμορφη ψυχολογική κατάσταση, μπλοκάροντας ακόμη κι αυτά τα όποια αισθήματα τρυφερότητας ξεπετιούνταν κατά διαστήματα για το σπλάγχο της. Δεν ήταν όμως δικό της φταίξιμο που είχε διαλέξει να ξεφυτρώσει σε τέτοια δύσκολα χρόνια.

Θα 'θελε κανείς να γεννηθεί, αν γνώριζε όσα τον προσμένουν; αναρωτήθηκε, περνώντας επιτέλους το φουστάνι απ' το κεφάλι. Τα μικροσκοπικά μπλε λουλούδια στο γαλάζιο φόντο φάνταζαν στα μάτια της μέσα στο σύθαμπο υπερβολικά χαρούμενα κι η σκέψη πως έπρεπε να είχε ντυθεί στα μαύρα άστραψε στο μυαλό της. Τη συμμαζέψε αμέσως αλαφιασμένη. Έφταιγε η κούραση κι η εγκυμοσύνη που γεννούσαν τέτοια προδοτικά διλήμματα στον νου της το τελευταίο διάστημα.

Άνοιξε το παράθυρο, κι ο αέρας, κουβαλώντας παγωμένες στάλες βροχής, όρμησε μέσα περρονιάζοντάς την ως το κόκαλο. Ανατρίχιασε και τυλίχτηκε σφιχτά στο μάλλινο σάλι που έριξε πάνω απ' το φόρεμα. Ησυχία επικρατούσε στη γειτονιά και μόνο το χαρωπό πλατσούρισμα του νερού στη σκεπή έσπαζε τη νεκρική σιγαλιά της χαραυγής. Κοίταξε τις στέγες που αναδύονταν μες στην ομίγλη σαν φαντάσματα, χαμένη για λίγο στον εαυτό της, όμως οι κραυγές απ' την κουζίνα που δυνάμωσαν την υποχρέωσαν να κατευθυνθεί βιαστικά προς τα κει.

«Έρχομαι...» φώναξε, συμμαζεύοντας πρόχειρα πίσω με μερικές φουρκέτες, που τράβηξε απ' την τσέπη, τον σκούρο όγκο των μαλλιών της. Κάποιες φορές με τη βία συγκρατιόταν να μην ξεσπάσει στην άρρωστη τα νεύρα της. Στο κάτω κάτω, άνθρωπος ήταν κι αυτή κι όχι σίδερο.

Η ζεστασιά στην κουζίνα, παρόλο που η φωτιά στο τζάκι εί-

χε σβήσει, αγκάλιασε την παγωμένη επιδερμίδα της ευχάριστα, ταυτόχρονα όμως τη χτύπησε κι η δυσάρεστη οσμή της πολυκαιρισμένης ανάσας.

«Θα μας φάει η μπόχα εδώ μέσα», μονολόγησε, καθώς κατευθυνόταν στο ντιβάνι όπου πλάγιαζε η γυναίκα. «Μητέρα, δεν έχει καλά καλά ξημερώσει», μίλησε προσπαθώντας να κρατήσει ήρεμο τον τόνο της. «Τι θέλεις; Να πας προς νερού σου;»

Σταμάτησε τις ερωτήσεις κι έπνιξε έναν στεναγμό, ανακαλύπτοντας πως η πεθερά της είχε γείρει στην άκρη του στρώματος με κίνδυνο να βρεθεί στο πάτωμα. Έσκυψε απαυδισμένη να την τακτοποιήσει στη θέση της και την ίδια στιγμή μια παγωμένη σταγόνα τη χτύπησε στην κορφή του κεφαλιού σαν μυτερό καρφί. Τινάχτηκε θορυβημένη, υψώνοντας το βλέμμα στο ταβάνι.

Δέχτηκε τη δεύτερη στάλα κατάμουτρα, σαν φτύμα.

«Ωραία», μουρμούρισε με απόγνωση, σκουπίζοντας το πρόσωπο. «Μόνο αυτό μας έλειπε...»

Φούσκωσε μέσα της η απελπισία στη διαπίστωση ότι οι φόβοι της είχαν επαληθευθεί έπειτα από μόνο λίγες ώρες βροχής, προσθέτοντας ακόμη ένα πρόβλημα στα πολλά. Στάθηκε για λίγο ακίνητη, προσπαθώντας να συγκρατήσει τα δάκρυά της. Ξεπηδούσαν συχνά τελευταία με την παραμικρή αφορμή, θυμίζοντάς της τον καιρό που πρωτοήρθε. Ωστόσο, με κλάματα δε λύνονταν τα προβλήματα: ήταν καιρός τώρα που το είχε εμπεδώσει.

Κινήθηκε μόνο όταν ένιωσε ότι έλεγχε πια τον εαυτό της. Τράβηξε αγκομαχώντας το ντιβάνι μακριά απ' το σημείο διαρροής κι έφερε μια μεγάλη λεκάνη να μαζεύει το βρόχινο νερό. Άλλαξε τη μουσκεμένη νυχτικιά της άρρωστης, έστρωσε χοντρές πετσέτες πάνω στο βρεγμένο στρώμα, να απορροφήσουν την υγρασία, και, αφού την έγειρε και πάλι στη θέση της σε στεγνά και καθαρά σεντόνια, βάλθηκε να ξανανάψει το τζάκι. Τα κάρβουνα είχαν σχεδόν σβήσει κι έτσι κουβάλησε ασπάλαθο απ' την αποθηκούλα και τον τοποθέτησε πάνω τους μαζί με

δου τρία λεπτά ξύλα, σκύβοντας κατόπιν και φυσώντας δυνατά. Συνέχισε να φυσά με ζήλο, παρ' όλη τη δυσφορία που της προξενούσε η στάση, μέχρι που τα ξερά αγκάθια πήραν φωτιά, λαμπαδιάζοντας σύντομα και τα ξύλα. Έβαλε τότε στην πυροστιά το τσαγερό για το πρωινό ρόφημα, άνοιξε το παράθυρο πάνω απ' το μεγάλο τραπέζι ν' αεριστεί ο χώρος κι ετοιμάστηκε να κουβαλήσει τα λερωμένα στο πλυσταριό.

Το δυνατό χτύπημα στην εξώπορτα την κράτησε ακίνητη στη σκάλα με τα άπλυτα αγκαλιά. «Ποιος να 'ναι...» μονολόγησε, καθώς έσπευδε ανήσυχη στο ισόγειο ν' ανοίξει. Τόσο πρωινή επίσκεψη δεν ήταν για καλό· ακόμη δεν είχε καλοξυπνήσει η γειτονιά κι όσο για τους συγγενείς, που έμεναν μακρύτερα, ποτέ δεν τους επισκέπτονταν πριν από τις δέκα.

Σφίχτηκε η καρδιά της διακρίνοντας στο μουντό φως της αυγής τη στολή. Δεν ύψωσε καν το βλέμμα στο πρόσωπο του άντρα· της ήταν πραγματικά αδιάφορο ποιος κρυβόταν κάτω απ' το πηλήκιο. *Φαίνεται πως είναι η μέρα που επαληθεύονται οι φόβοι μου*, σκέφτηκε, ρωτώντας συνάμα με αδύναμη φωνή τον χωροφύλακα.

«Τι θέλετε;»

«Είστε η κυρία Ρωμανίδου;» ρώτησε αυτός απρόσωπα. Ήταν ένας νέος άντρας περίπου στην ηλικία της, καινούργιος ασφαλώς στην υπηρεσία, βρεγμένος μέχρι το κόκαλο. Όχι πως είχε γνωριμίες η ίδια με δαύτους, μα κάποια πρόσωπα που χρόνια τριγύριζαν στην πόλη, όπως και να 'χει, σου εντυπώνονταν. Αναρωτήθηκε τι τόσο σοβαρό είχε προκύψει, ώστε να φτάσει στο κατώφλι της χαράματα μες στη νεροποντή, ενώ επαναλάμβανε νευρικά την ερώτησή του: «Η κυρία Ρωμανίδου;»

«Μάλιστα. Κασσιανή Ρωμανίδου». Τα πόδια της λύγισαν κι αρπάχτηκε απ' το πόμολο. Μια ελπίδα είχε, πως ίσως γύρευαν για κάποιο λόγο την πεθερά της, και τώρα έσβηνε κι αυτή. Ξεροκατάπιε με το ζόρι. «Εγώ είμαι», παραδέχτηκε, δίχως να καταδεχτεί να σκύψει το κεφάλι, παρόλο που ο φόβος την παρέλυε. «Τι συμβαίνει;»

«Σε θέλει ο διοικητής», την πληροφορήσε ο χωροφύλακας ανέκφραστα, κοιτάζοντας τη φουσκωμένη κοιλιά της. Αισθάνθηκε ένα στιγμιαίο τσίμπημα συμπόνιας, καθώς αναρωτιόταν πώς θα έκανε τόσο ποδαρόδρομο η κοπέλα μες στη βροχή και σε τούτη την κατάσταση, μα βιάστηκε να συνέλθει. Τι τον ένοιαζε ακόμη κι αν γεννούσε μπρος στον διοικητή; Αυτός εντολές εκτελούσε.

«Τι με θέλει; Δεν έχω κάνει τίποτα!» τραύλισε κάτωχρη η νεαρή γυναίκα, κι εκείνος ανασήκωσε τους ώμους. Όλοι το ίδιο έλεγαν· το είχε μάθει πια παρά τη μικρή προϋπηρεσία του.

«Δεν έχω ιδέα, δεν είναι δική μου δουλειά. Να βρίσκεσαι στο Τμήμα σε μια ώρα», πρόσταξε ξερά.

«Μα...» ψέλλισε η Κασσιανή και η φωνή της έσβησε, αφού εκείνος είχε χαθεί κιόλας μέσα στα πέπλα της ομίχλης.

Έκλεισε πίσω της την πόρτα, τακτοποιήσε τα άπλυτα κι επέστρεψε στην κουζίνα, σφίγγοντας πάνω της σπασμοδικά το σάλι. Είχε ξεπαγιάσει στο κατώφλι, δεν ήταν όμως μόνο η ανάσα της κρύας μέρας που την πάγωσε. Της βροντοφώναζε το ένστικτό της πως είχε φτάσει η στιγμή. Άργησαν κιόλας, σκέφτηκε σαν χαμένη, ενώ καθόταν στην καρέκλα άνευρη. Ήξερε γυναίκες σε παρόμοια θέση με τη δική της –όπως η Έλλη καλή ώρα–, που τραβολογούνταν προ πολλού σε Τμήματα και ανακριτές. Χτυπούν τον γάδαρο αντί για το σαμάρι, συλλογίστηκε, δίχως να την παρηγορήσει η σκέψη στάλα.

Κοίταξε τη βροχερή μέρα έξω. Είχε φωτίσει σχεδόν ολότελα πια. Ένα μουντό, αρρωστιάρικο φως καθόταν πάνω στα σπίτια, ραβδισμένο από λοξές βρόχινες γραμμές, ενώ οι αραιές τολύπες καπνού, που έσμιγαν με το φαιόγκριζο του ουρανού, μαρτυρούσαν πως είχε ξυπνήσει η πόλη.

Το βλέμμα της τράβηξε η θαμπή φιγούρα της, όπως καθρεφτιζόταν στο τζάμι. Τα μάτια της φάνταζαν θολά, φορτωμένα ακόμη απ' τους ίσκιους της νύχτας αλλά και τ' αναπάντεχα της νιόφερης μέρας. Για πρώτη φορά πρόσεξε πως είχε χαθεί πια η παιδική στρογγυλότητα του προσώπου της. Τα ζυγωματικά

πετάγονταν επιθετικά κάτω απ' τη γλωμνή επιδερμίδα, κάτι απολύτως φυσικό. Δεν ήταν πια το δεκαπεντάχρονο κορίτσι που είχε παντρευτεί εκείνος. Πού να βρισκόταν τώρα, άραγε; Ήταν νεκρός ή ζωντανός; Όπου κι αν βρισκόταν, όμως, ήταν άδικο να πληρώσει αυτή τις δικές του αποκοτιές. Δεν της έφταναν όλα τα υπόλοιπα; αναρωτήθηκε σφίγγοντας τα χείλη.

Ένα ρεύμα κρύου αέρα μαζί με λίγες βρόχινες σταγόνες μπήκε σπρωγμένο απ' το παράθυρο, καθώς συνέχιζε να παρατηρεί με ένταση το είδωλό της, ενώ ταυτόχρονα γυρνούσε πίσω στο παρελθόν, στη μέρα που τον πρωτοσυνάντησε. Καθρεφτιζόταν και τότε στο παράθυρο, όπως έκανε συχνά από παιδούλα, αφού στο πατρικό της δεν υπήρχε παρά ένας και μοναδικός μικροσκοπικός καθρέφτης, κρεμασμένος πάνω απ' τον νεροχύτη του μπάνιου για να ξυρίζεται ο πατέρας. Η ίδια, με το μικρό της ανάστημα, που με τη βία έφτανε το ένα μέτρο κι εξήντα εκατοστά, έπρεπε να στέκει στις μύτες των ποδιών για ν' αντικρίσει κάποιο τμήμα του προσώπου της. Ακόμη και τη φιγούρα της στο τζάμι λαθραία την παρατηρούσε μεγαλώνοντας, γνωρίζοντας πως διαπράττει κάτι ανήθικο σύμφωνα με τον κύρη της. Παρά ταύτα, δεν κατάφερε ν' αντισταθεί στον πειρασμό και σε κάθε ευκαιρία στρεφόταν στο παράθυρο μαγεμένη. Ίσως και να 'ταν στ' αλήθεια μαγεμένη από τη θηλυκή φύση που ξυπνούσε, καθώς έμπαινε στην εφηβεία, από τις μύριες όσες ανησυχίες έσπερνε μέσα της εκείνη, από την ίδια τη ζωή που διεκδικούσε όσα της ανήκαν, αφηφώντας πατρικές εντολές, μητρικές διδαχές, ακόμη κι αυτόν τον φόβο της ενδεχόμενης τιμωρίας.

Θα πίστευε κανείς ότι οι μνήμες είχαν θαμπώσει με την πάροδο των χρόνων. Ήταν Ιούλης του '39 τότε και σε λίγο έμπαινε ο Γενάρης του '50. Δέκα χρόνια και έξι μήνες σχεδόν είχαν διαβεί από τη μέρα εκείνη. Χρόνια δύσκολα, γεμάτα αίμα, πόνο και φόβο, χρόνια που, παρά τη λήξη του πολέμου, στείλιωναν κι επηρέαζαν το παρόν. Ιδιαίτερα το δικό της, όπως αποδείκνυε κι η εμφάνιση του χωροφύλακα.

Περίεργο εργαλείο, όμως, στ' αλήθεια, ο ανθρώπινος νους.

Άλλα τα θάβει στην ανυπαρξία κι άλλα, όσο κι αν πασχίζεις να τα ξεχάσεις, τα φέρνει μπρος σου πεντακάθαρα, λες και συνέβησαν εψές. Κι ας ήταν μνήμες επώδυνες, ντροπιαστικές, που θα 'πρεπε κανονικά να θέλει να διαγράψει. Μονάχος όμως έπαιρνε τον σπόγγο κι έσβηνε τις εικόνες ή τις χρωμάτιζε τόσο έντονα, που να πονούν το ίδιο όσο κι αν κυλούσε ο καιρός. Η ίδια, πάντως, το μόνο που νοσταλγούσε απ' τα περασμένα ήταν την κοπελίτσα που υπήρξε κάποτε. Την αθώα, περιέργη, γεμάτη λαχτάρα για ζωή κοπελίτσα, που καθρεφτιζόταν με χτυποκάρδι κρυφά στο τζάμι, μέχρι που πάντα κάποιος την επέπληττε. Και τώρα ακόμη, μολονότι είχαν περάσει τόσα χρόνια, συχνά τινάζοταν άθελά της ένοχα, όποτε κοιταζόταν στο παράθυρο, λες και θα άκουγε πάλι τη φωνή.

«Κασσιανή!»

Μια όμορφη καλοκαιρινή μέρα του 1939, η Κασσιανή κρυφοκοιτάζει πίσω απ' την κουρτίνα της κάμαράς της το άγνωστο παλικάρι που σιγοπίνει τον καφέ του στην αυλή των γειτόνων τους, δίχως να υποψιάζεται ότι είναι ο άντρας που θα σφραγίσει τη ζωή της. Η δεκαπεντάχρονη κοπέλα ασφυκτιά στην επαρχία, στη σκιά του αυστηρού ιεροκήρυκα πατέρα της. Ο δεκαοχτάχρονος Λυκούργος, απ' την άλλη, οραματίζεται το μέλλον του στο πανεπιστήμιο της πρωτεύουσας.

Τους δυο νέους θα ενώσει ένα εφηβικό φιλή και μια βάρβαρη τιμωρία. Θα τους χωρίσουν οι δικές του επιλογές κι η Ιστορία. Στα χρόνια που τους περιμένουν η Κασσιανή θα υποχρεωθεί να επωμιστεί βάρη που δεν της έπρεπαν.

Αντιμέτωπη μ' ένα κράτος εχθρικό και μια κοινωνία ματωμένη, θα αισθανθεί συχνά ότι σταυρώνεται για λάθη εκείνου κι ότι το στεφάνι που κάποτε της φόρεσε είναι φτιαγμένο απ' τον αγκαθωτό ασπάλαθο, που χρησιμοποιούν στον τόπο της για φράχτη ή για προσάναμμα. Στο κλειστοφοβικό σύμπαν του νέου κόσμου της θ' αναγκαστεί ν' απαρνηθεί ακόμη κι αυτή τη γυναικεία της υπόσταση, μέχρι τη μέρα που θα διαπιστώσει πως κάτι τέτοιο είναι ανέφικτο.

*Μια επαρχιακή πόλη απ' τη μεταξική Ελλάδα
μέχρι τη μετεμφυλιακή της δεκαετίας του '50.*

*Ένα ζευγάρι παρασυρμένο
απ' τις μπόρες των καιρών.*

Ένα στεφάνι φτιαγμένο από ασπάλαθο.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psichogios.gr

ISBN 978-618-01-0963-4

9 786180 110963 4

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΜ. 15971

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η